

Ábrahám utódai

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 6:5; 5Mózes 28:1, 15; Jeremiás 11:8; Ezékiel 16:8; János 10:27-28; 1Péter 2:9; Róma 4:16-17; Galata 3:26-29

„Ti pedig választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek Annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az ő csodálatos világlóságára hívott el titeket” (1Pt 2:9).

Egy kisváros ékszerüzletének kirakatában egy nap megállt a falióra háromnegyed kilenckor. A városka sok lakója arra haladva rendszerint az órára pillantott, hogy megtudja az időt. Amikor azon a reggelen a munkába sietők odanéztek, látták, hogy még csak háromnegyed kilenc van. Az iskolába tartó gyerekek is meglepődtek, hogy bőven van még idejük álldogálni. Akkor reggel sokan elkészték azért, mert az ékszerész kirakatában megállt az óra (lásd C. L. Paddock: *God's Minutes*. Nashville, TN., 1965, Southern Publishing Association, 244. o.).

Milyen találó példa ez az ókori Izrael kudarcára! Az Úr „a pogányok közibe” (Ez 5:5) helyezte népét, egy három kontinenst (Afrikát, Európát és Ázsiát) összekötő, stratégiai fontosságú területre. Nekik kellett volna a világ lelki „órájaként” szolgálni.

Izrael azonban bizonyos értelemben megállt, mint az ékszerész kirakatában az óra, mégsem vezett oda minden, hiszen Istennek akkor is volt hűségese maradáka, mint ahogy ma is. E heti tanulmányunk arra összpontosít, hogy kik tartoznak Isten igaz Izraele közé minden korban, beleértve a miénket is, és mi a szerepük.

HETI ÁTTEKINTÉS: Milyen szövetségi ígéreteket adott az Úr Izraelnek? Milyen feltételekkel? Mennyire tudott a nép megmaradni azok mellett? Mi történt, amikor nem engedelmeskedtek?

„MINDEN NÉP KÖZÜL”

„Mert az Úrnak, a te Istenednek szent népe vagy te; téged választott az Úr, a te Istened, hogy saját népe légy néki, minden nép közül a föld színén” (5Móz 7:6).

Vitán felül áll, hogy az Úr a héber népet választotta ki földi képviselőitül. A magyar fordításban úgy jelenik meg a *segullah* szó, hogy „saját” (Károli, ÚRK) vagy „tulajdon” (RÚF), és jelentheti azt, hogy „értékes dolog”, „különleges kincs”. A lényeg, amit észben kell tartanunk, hogy a kiválasztás teljes egészében Isten tette volt, kegyelmének kifejezése. A népben nem volt olyan tulajdonság, amivel kiérdemelték volna kegyelmét – nem is lehetett volna, hiszen a kegyelmet érdemek nélkül kapjuk.

Olvassuk el Ez 16:8 versét! Milyen magyarázatot találunk ebben arra, hogy az Úr kiválasztotta Izraelt?

„Miért választotta ki Jahve Izraelt? Ez megfejthetetlen. Egy kis népcsoport volt, komoly kulturális örökség és tekintély nélkül. Nem mutathatótt fel olyan különleges személyes tulajdonságokat, amelyek a választás biztosítékaiul szolgáltak volna. A kiválasztás kizárólag Isten tette volt... aminek végső okát az isteni szeretet titka fedi. Viszont tény, hogy Isten *valóban* szerette Izraelt, *valóban* kiválasztotta, ezért tartotta tiszteletben az atyáknak tett ígéretét... Jahve iránta tanúsított szeretete miatt esett rá a kiválasztás. Isten a hatalmát bemutatva kiszabadította a népet az egyiptomi szolgaságból. Ha egyszer felfogják e nagyszerű tényeket, megértik, hogy valóban szent és különlegesen nagy becsben tartott népnek számítanak. Éppen ezért a legmesszebbmenőig kifogásolható volt a részükről minden olyan hajlandóság, hogy nemes státuszukról lemondjanak” (J. A. Thompson: *Deuteronomy*. London, 1974, InterVarsity Press, 130-131. o.).

Az isteni terv szerint az izraeliták népének királyi és papi szerepe is volt. A bűnös világban erkölcsi és lelki királyoknak kellett lenniük, abban az értelemben, hogy győzedelmeskedjenek a bűn birodalma felett. Papként közel kellett kerülniük az Úrhoz ima, dicsőítés és áldozatok bemutatása által. Az igaz vallás mennyből küldött magyarázóiként Isten és a pogányok közötti közvetítőkként tanítóknak, prédikátoroknak és prófétáknak, a szent élet élő példaképeinek kellett volna lenniük.

**Térjünk vissza a mai alapigénkből ahhoz a kifejezéshez, amelyben az Úr ki-
jenti: „saját népe légy néki, minden nép közül a föld színén”! Mit jelent ez?**

FÖLDA DOMÁNYOZÁS (1MÓZ 35:12)

Isten először Ábrahámnak ígerte meg, hogy földet ad népének, majd ezt megismételte Izsáknak és Jákóbnak is. József szintén említette ezt az ígéretet a halálos ágyán (1Móz 50:24). Az Úr azonban tudatta Ábrahámmal, hogy négyszáz év telik el, míg Ábrahám utódai örökségül veszik azt az országot (1Móz 15:13, 16). A teljesedés Mózes és Józsué napjaiban kezdődött. Mózes újból elmondta Isten parancsát: „*Íme, elétek adtam ezt a földet. Menjetek be, vegyétek birtokba azt a földet*” (5Móz 1:8, ÚRK).

Olvassuk el 5Móz 28:1, 15 verseit! Mire utalnak? Röviden, a földet a szövetség keretein belül kaphatják meg, amivel azonban kötelezettségek is járnak. Milyen kötelezettségei voltak Izraelnek?

Mózes ötödik könyve 28. fejezetének első szakasza azokat az áldásokat vázolja fel, amelyeket Izrael akkor nyer, ha követik Isten akaratát, a fejezet másik része pedig az átkokat taglalja, amelyek akkor sújtják őket, ha nem azt teszik. Az ilyen átkok „nagyjából, bár nem teljes egészében azért következtek be, mert egyszerűen lehetőséget adtak a bűnnek gonosz következményei kimunkálására... »Mert aki a testének vet, az a testből arat pusztulást« (Gal 6:8, ÚRK). Mint a víz, ami természetes módon addig folyik, míg ki nem egyenlítődik a szintje; mint a falóra, ami üt, amíg egészen le nem jár; mint a fa, ami mindig megtermi a maga gyümölcsét, amíg növekedhet. Hasonlóképpen a bűn is törekszik egy szintre, arra, hogy egyre haladjon, beérlelje gyümölcsét, és »azoknak a vége halál« (Róm 6:21)» (The Pulpit Commentary: Deuteronomy. szerk. H. D. M Spence és Joseph S. Exell, Peabody, MA., 1985, Hendrickson Publishers, 3. köt. 439. o.). Sok ígélet vonatkozott a földre, ám ezeknek voltak feltételei, amelyek a szövetség részét képezték. Izraelnek teljesítenie kellett a megállapodás rá eső részét, különben az ígéretet érvényüket veszíthetik. Az Úr több alkalommal is teljesen világossá tette, hogy ha nem engedelmessé válnak, elveszik tőlük a földet. Olvassuk el 3Móz 26:27-33 szakaszát! Ennél már nem is fogalmazhatott volna egyértelműbben!

Keresztényként várjuk, hogy elnyerjük, birtokba vehessük az ígélet földjét, az újjáteremtett eget és földet. Ígéretet kaptunk erre, éppen úgy, mint a héberek a földi ígélet földjére. A különbség azonban az, hogy ha odaérünk, többé nem fenyeget a veszély, hogy valaha is elveszíthetnénk (Dán 7:18). Annak viszont vannak feltételei, hogy odakerüljünk! Melyek ezek – különös tekintettel az egyedül hit által történő megváltásra?

IZRAEL ÉS A SZÖVETSÉG

„De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem mindenki a maga megátalkodott gonosz szíve szerint élt. Ezért beteljesítettem rajtuk ennek a szövetségnek minden ígését, amelyről megparancsoltam, hogy teljesítsék, de nem teljesítették” (Jer 11:8, RÚF).

Gondoljunk bele! Az Úr kijelentette, hogy beteljesíti *„rajtuk ennek a szövetségnek minden ígését”*, de itt valami rosszra utalt! Általában hajlamosak vagyunk úgy gondolni a szövetségre, mint amiből csak jó származhat, csak-hogy van egy másik oldala is. Szintén ezt az elvet láttuk Noé esetében. Isten csodálatos ígéretet tett neki, azt, hogy megmenti a pusztulástól, Noénak azonban engedelmessé kellett, hogy Isten kegyelmének áldásaiban részesüljön, máskülönben a szövetség másik fele következett volna.

Vessük össze ezt a verset azzal, amit 1Móz 6:5 mond az özönvíz előtti világról! Milyen párhuzamot találunk? Ezek szerint mennyire fontos uralkodni a gondolataink felett is?

Sajnálatos módon Izrael történelmében újból és újból ugyanaz a minta ismétlődött: hitehagyás, amit Isten ítéletei követtek, majd megtérés és utána az engedelmesség időszaka. A megígért területet csak rövid ideig, Dávid és Salamon uralma alatt tartották teljes mértékben ellenőrzésük alatt. Jeremiás így írt Izrael hitehagyásáról: *„Ha valaki elbocsátja feleségét, és az eltávozva férjétől egy másik férfié lesz, vajon visszatérhet-e megint hozzá? Nem válna-e ezzel gyalázatos-sá az ország? Te pedig, aki sok barátoddal paráználkodtál, vissza akarsz térni hozzám? – így szól az ÚR... De ahogy egy asszony hűtlenül elhagyja házastársát, úgy hagytatok el hűtlenül engem, Izráel háza! – így szól az ÚR”* (Jer 3:1, 20, RÚF). Itt jutunk vissza egy korábban érintett gondolathoz: az Isten által felkínált szövetség nem olyan, mint egy hideg jogi egyezség, amit úgy kívánnak megkötöni az üzletemberek, hogy számukra a legkedvezőbb legyen. A szövetségi kapcsolat elköteleződést jelent, komoly és szent, mint a házasság, ezért is használja az Úr ezt a képet. A lényeg: Izrael hitehagyásának gyökere nem az engedetlenség volt, hanem az, hogy megtört a személyes kapcsolat az Úrral. Ez a törés vezetett engedetlenséghez, ami rájuk hozta a büntetést.

Miért annyira fontos a keresztyéni életben a személyes kapcsolat szerepe? Ha nem jó a kapcsolatunk Istennel, miért leszünk hajlamosak bűnbe és engedetlenségbe esni? Mit felelnénk, ha valaki megkérdezné tőlünk: „Hogyan alakíthatok ki mély, szeretetteljes kapcsolatot Istennel?”

A MARADÉK

Izrael újból és újból végigjárta a hitehagyás, isteni ítélet és megtérés ciklusait. Minek a reményét közlik mégis az alábbi igék?

Ézs 4:3 _____

Mik 4:6-7 _____

Zof 3:12-13 _____

Izrael engedetlensége elrontotta ugyan Isten rájuk vonatkozó tervét, ami azonban mégsem hiúsult meg egészen. Kihajtott néhány virág a gyomok között. Számos ószövetségi próféta említi a hűséges maradékot, akiket Isten szép csokorba gyűjt.

Istennek ugyanaz volt a célja a hűséges maradék megteremtésével és megtartásával, mint Izrael egészével, hogy kijelölt eszközeiként hirdessék „*dicsőségemet a népek között*” (Ézs 66:19). Ennek hatására sokan csatlakoznak a hűségesekhez, „*hogy hódoljanak a királynak, a Seregek Urának*” (Zak 14:16, ÚRK). Tehát bármennyire rossz is a helyzet, Istennek mindig vannak hűséges követői, akik az Isten kiválasztott népének sorain belüli hitehagyás ellenére hűek maradnak elhívásukhoz és kiválasztottságukhoz (2Pt 1:10). Röviden: a nemzet egészének kudarcai közben is, mindig voltak olyanok, akik igyekeztek megtartani a szövetség rájuk eső részét, amennyire csak tőlük tellett (lásd pl. 1Kir 19:14-18). Talán ők is együtt szenvedtek a népükkel (mint a hazájukból száműzöttek), de ők lesz a végső, a legfőbb szövetségi ígéret, az örök élet.

Olvassuk el Jn 10:27-28 verseit! Mit mond itt Jézus? Vonatkoztassuk a szavait, a bennük rejlő ígéretet az ókori Izrael hitehagyására! Milyen magyarázatot találunk e versek által is a hűséges maradék létezésére?

Néhány éve egy fiatal nő hátat fordított a keresztény hitnek, leginkább azért, mert annyira bántotta a gyülekezetében látott sok bűn, hitehagyás és képmutatás. „Ezek nem is keresztények!” – így magyarázta, hogy mindent feladott. A mai tanulmány alapján miért nem áll meg ez a kifogás?

LELKI IZRAEL

Az Úr az ókori Izrael hibái és kudarcai dacára sem állt el tervétől, hogy hűséges népet hoz létre, akik szolgálják Őt. Az Ószövetség előretétele arra az időre, amikor az Úr megteremtí a lelki Izraelt, a hívők hűséges közösségét, zsidókat és pogányokat, akik folytatják a világon az evangélium hirdetésének munkáját. Így jutunk el az őskeresztény egyházhoz.

Olvassuk el Gal 3:26-29 szakaszát!

- 1. Milyen ígéretről beszél Pál a 29. versben?**
- 2. Mi az a döntő elem, amitől az ígélet örököse lesz valaki (Gal 3:26)?**
- 3. Miért törli el Pál az elválasztó falakat a nemek, a nemzetiségek és a társadalmi szintek között?**
- 4. Mit jelent a Krisztusban való egység?**
- 5. Hogyan segít értelmezni Róm 4:16-17 verse azt, amit Pál Gal 3:26-29 szakaszában kifejt?**

Ábrahám utódaiként Krisztus különleges értelemben a szövetségi ígérek örököse lett. Keresztség által pedig mi is Krisztus családjához tartozunk, általa jogunk lesz arra, hogy részesedjünk az Ábrahámnak adott ígérekben. Tehát mindazt megtaláljuk Krisztusban, amit Isten megígért Ábrahámnak, így az ígérek nekünk is szólnak, nem nemzeti, faji, nemi hovatartozásunk miatt, hanem kegyelemből, amiben hit által részesít bennünket Isten.

„Az Ábrahámnak és magvának szóló ajándék nemcsak Kánaán földjét foglalta magában, hanem az egész földet. Így mondja az apostol: *»Nem a törvény által adatott az ígélet Ábrahámnak, vagy az ő magvának, hogy e világnak örököse lesz, hanem a hitnek igazsága által«* (Róm 4:13). A Biblia világosan tanítja, hogy az Ábrahámnak adott ígérek Krisztus által fognak teljesedni... [A hívő] *»Romolhatatlan, szeplőtlen és hervadhatatlan örökség«* (1Pt 1:4) örököse, a bűn átkától megszabadított föld örököse” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 134. o.). Az ígélet akkor teljesedik be majd szó szerint, amikor a szentek örökkön-örökké Krisztussal élnek az új földön (Dán 7:27).

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, „Az Úr szőlőskertje” c. fejezet, 9-13. o. és „Izrael háza” c. fejezet, 438-448. o.

„Isten nem ismer el semmiféle nemzetiségi, faji vagy társadalmi különbséget. Az egész emberiségnek Ő az Alkotója. A teremtés által minden ember egy közös családkhoz tartozik, a megváltás pedig mindenkit eggyé kovácsol. Krisztus azért jött, hogy ledöntsön minden válaszfalat. Kitérta a templom minden helyiséget, hogy mindenki szabad utat találjon Istenhez. Szeretete oly széles, oly mély, oly teljes, hogy mindent áthat. Kivonja Sátán befolyása alól azokat, akiket a nagy csaló megtévesztett. Trónjához emeli őket, ahhoz a trónhoz, amelyet ígéretének szivárványa övez körül. Krisztusban nincs zsidó, sem görög, nincs rab-szolga, sem szabad” (i. m. 229. o.).

Olvassuk el 1Pt 2:9-10 verseit, és keressük meg azt a négy címet, amit Péter az egyházra vonatkoztat! A legtöbb ezek közül tükröződik a következő ószövetségi szakaszokban, amelyek Izraelre utalnak: 2Móz 19:6 és Ézs 43:20. Mít érzekeltet e címek mindegyike az egyház és Isten kapcsolatát illetően? (Például a „választott nép” kifejezés azt emeli ki, hogy Isten választotta ki az egyházat, határozott céllal.)

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Az ókori izraelita papok állatáldozatokat végeztek, amelyek a Megváltóra mutattak előre. A királyi papság tagjaiként az egyházhoz tartozók milyen „áldozatokat” vigyenek az Úrnak (1Pt 2:5)?
- 2) Isten azért választotta ki a világból Izraelt, hogy szent néppé legyenek. Azt is rájuk bízta, hogy az üdvösség igazságát hirdessék a világban. Igaz ez a mai egyházra nézve is. Hogyan lehet úgy elkülönülni a világtól, hogy ugyanakkor megfelelő pozícióban legyünk az evangélium hirdetéséhez? Hogyan segít a válaszdadásban Izrael tapasztalata és Jézus példája?
- 3) Az ókori Izraelben Isten mindig megőrzött egy maradékot. Gondoljunk csak Illésre és a maradékra az ő korában (1Királyok 19. fejezet, főleg a 18. vers)! Miért könnyebb sokszor hűségesebben maradni Istenhez világi emberek között, mint a saját gyülekezeti családjunk viszszaeső tagjai körében?

ÖSSZEFOGLALÁS: Isten igaz Izraele (a kereszt előtt és után is) a hívők közössége, lelki, szövetségi kapcsolatban állnak Istennel, akinek képviselőiként az üdvözítő kegyelem evangéliumát kell a világ elé tárniuk.

FRITTMANN LÁSZLÓ:

FOHÁSZ

Uram! Ha Igéd életté válna bennem,
hogyha erejétől szárnyra kapna lelkem,
nem tapadnék sárhoz, röghöz...
Múló földi kincsek láttán
nem ejtene meg a Sátán.

Uram! Hogyha Igéd növekedne bennem,
s vele együtt nőne, gazdagodna lelkem,
nem tördelném erőmet el...
Apró, mihaszna célokért
nem hagynám veszni a babért.

Uram! Hogyha Igéd lángra gyúlna bennem,
s általa hevülne, ékesedne lelkem,
nem válnék eggyé salakkal...
Ha éltemre szenny tapadna,
nem tűrné tüzed hatalma.

Uram! Hogyha Igéd szétáradna bennem,
mint kenyeret, vizet óhajtaná lelkem,
szükséget nem látnék soha...
A pusztában is szüntelen
italom lenne s kenyerem.
Uram! Add, hogy így legyen!